

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2024r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk
Protokolant:	sekr. sąd. Beata Wilkowska

przy udziale prokuratora Artura Oleszka

po rozpoznaniu w dniach 6 października 2023r., 15 listopada 2023r., 20 grudnia 2023r. i 30 stycznia 2024r.

sprawy **M. T. i M. S. (1)**

oskarżonych z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk i inne

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Łukowie

z dnia 4 kwietnia 2023 r. sygn. akt II K 327/20

I. wyrok w zaskarżonej części zmienia w ten sposób, że z pkt II wyroku eliminuje obowiązek naprawienia szkody na rzecz A. B., natomiast obniża obowiązek naprawienia szkody:

- na rzecz R. P. do kwoty 1280 (jeden tysiąc dwieście osiemdziesiąt) złotych,
- na rzecz M. S. (2) do kwoty 1400 (jeden tysiąc czterysta) złotych,
- na rzecz E. S. do kwoty (...),70 (dwa tysiące trzysta dziewięćdziesiąt jeden 70/100) złotych,

II. w pozostałej zaskarżonej części wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. A. P. w Ł. 1653,12 złotych (w tym 309,12 złotych podatku VAT) za obronę z urzędu oskarżonego M. T. w postępowaniu odwoławczym,

IV. zwalnia oskarżonych M. T. i M. S. (1) od kosztów sądowych za II instancję określając, że wydatki tego postępowania ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 522/23

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 04 kwietnia 2023 r. w sprawie II K 327/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w części

w całości

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	
---	---------------	--

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
-----	-----	-----	-----	-----
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
-----	-----	-----	-----	-----

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów	
---	--

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	Zarzuty z apelacji obrońcy M. T.: 1. Rażąca surowość i tym samym niewspółmierność orzeczonej kary 2 lat i 4 m-cy pozbawienia wolności oraz środka kompensacyjnego w postaci solidarnego obowiązku naprawienia szkody przez oskarżonych poprzez zapłatę na rzecz A. B. kwoty 110 zł, na rzecz R. P. kwoty 1730 zł, na rzecz P. L. kwoty 1036 zł, na rzecz M. S. (2) kwoty 3400 zł, na rzecz E. S. kwoty 2491,70 zł oraz od M. T. na rzecz B. N. kwoty 2000 zł, w sytuacji, gdy Sąd I instancji na skutek obrazy przepisów:	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	<p>- art. 53 k.k. wymierzył oskarżonemu karę niewspółmiernie surową do stopnia winy sprawcy, stopnia społecznej szkodliwości czynu, a także niespełniającą celów zapobiegawczych i wychowawczych, które kara ma osiągnąć w stosunku do sprawcy przestępstwa;</p> <p>- art. 350a k.p.k. w zw. z art. 391 §1 k.p.k. w zw. z art. 394 § 2 pkt 1 i 2 k.p.k. zaniechał wzywania świadków - pokrzywdzonych w niniejszej sprawie, pomimo wniosku obrońcy oskarżonego (k. 103 lv.), a okoliczności dot. wysokości szkody poniesionej przez pokrzywdzonych nie zostały w sposób dostateczny wyjaśnione, w szczególności, z uwagi na fakt, że przynajmniej pokrzywdzony M. S. (2) uzyskał od ubezpieczyciela kwotę 2000 zł tytułem naprawienia szkody (k. 367, k. 711), a pokrzywdzony R. P. na dzień 13.02.2020 r. zgłosił szkodę do ubezpieczyciela (k. 526-528, k. 709) i należało ustalić czy otrzymał wypłatę, a jeśli tak, to w jakiej wysokości, gdyż miało to znaczenie dla orzeczenia wysokości środka kompensacyjnego.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Sąd Okręgowy na podstawie art. 423 § 1a k.p.k. ograniczył zakres uzasadnienia do tych części wyroku, których dotyczyła apelacja obrońcy oskarżonego M. T. z uwagi na złożenie wniosku o uzasadnienie wyroku tylko przez w/w oraz oskarżonego, przy czym taki zakres wyczerpuje kwestię rozważań także na temat poczynionych zmian przez Sąd II instancji.</p>		

Odnosząc się już do wspomnianej apelacji Sąd Okręgowy zważył, że podniesione zarzuty okazały się zasadne jedynie w określonej części dotyczącej orzeczonego środka kompensacyjnego, wskutek czego konieczne było dokonanie w zaskarżonym wyroku stosownych zmian omówionych poniżej.

Na wstępie analizy wniesionego środka odwoławczego wspomnieć należy o samej istocie podniesionego zarzutu rażącej niewspółmierności kary (i orzekanych środków). Mianowicie, zarzut rażącej niewspółmierności kary może być uznany za trafny i zasadny wówczas gdy spełnione są łącznie dwa warunki. Pierwszy z nich to istotna, wyraźna "bijąca wręcz po oczach" różnica pomiędzy karą orzeczoną przez sąd I instancji a karą, jaką należałoby orzec

w następstwie prawidłowo zastosowanych dyrektyw wymiaru kary. Drugi z nich, to stwierdzenie przez sąd drugiej instancji naruszenia tychże dyrektyw, które określa art. 53 k.k., co może nastąpić poprzez pominięcie określonych okoliczności w tym wypadku o charakterze łagodzącym lub też gdy wprawdzie tego rodzaju okoliczności formalnie uwzględniono, ale nie nadano im właściwego znaczenia (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9.02.2022 r., sygn. II AKa 232/21, LEX nr 3324690). W przypadku niniejszego postępowania, niewątpliwie nie można dopatrzeć się takiego uchybienia. Zwracając uwagę tylko na samo ustawowe zagrożenie przypisanych oskarżonemu czynów, tym bardziej że działał on w warunkach określonych w art. 91 § 1 k.k. zauważyć można, iż wymierzona kara jest zbliżona do dolnej granicy

zagrożenia przewidzianego za czyn z art. 279 § 1 k.k. i należy poczytywać ją za łagodną. Ponadto zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd meriti zauważył wszelkie okoliczności mające znaczenie w tym przedmiocie, a także nadał im właściwą rangę, co przeczy twierdzeniom obrońcy. Wymierzona kara odpowiada stopniowi społecznej szkodliwości czynu oraz stopniowi zawinienia, które należy uznać jako wysokie, albowiem oskarżony M. T. wraz ze współoskarżoną dopuścili się (oraz usiłowali dopuścić się) znacznej ilości czynów stypizowanych w art. 279 §1 k.k. w sposób świadomy, uprzednio zaplanowany i przy realizacji których spowodowali kosztowne szkody materialne w mieniu pokrzywdzonych, swoim zachowaniem wielokrotnie okazując lekceważący stosunek do obowiązującego porządku prawnego oraz prawnie chronionego dobra, ponadto oskarżony był już wcześniej karany za przestępstwa podobne. Jednocześnie, co słusznie dostrzegł Sąd Rejonowy, w sprawie występują także okoliczności łagodzące w postaci przyznania się do winy oraz niepodejmowania czynności mogących utrudnić prawidłowy tok postępowania, przy czym tych okoliczności nie można przeceniać, albowiem w sprawie został zgromadzony dostateczny materiał dowodowy, będący podstawą do przypisania winy za zarzucone oskarżonym czyny, czego musieli mieć świadomość. Ponadto, nie można było zgodzić się z argumentacją skarżącej na temat znacznego, wymiernego wpływu i przełożenia na kanwę przedmiotowego postępowania podejmowanych decyzji wobec oskarżonego przez Sąd Penitencjarny w innych jego sprawach, ponieważ takie

stanowisko w rzeczywistości nie daje żadnej rękojmi odnośnie zachowania oskarżonego w odmiennych okolicznościach niniejszej sprawy. Biorąc pod uwagę wszystko to, co zostało już wykazane powyżej przyjąć należy, że tak orzeczona kara jest karą adekwatną, sprawiedliwą i zrealizuje powierzone jej cele, zarówno w aspekcie indywidualnym, jak i społecznym.

W odniesieniu do samego już orzeczonego środka kompensacyjnego, Sąd Okręgowy podobnie jak obrońca oskarżonego, dostrzegł konieczność zweryfikowania tej części rozstrzygnięcia, poprzez uzyskanie informacji od poszkodowanych o poniesionych szkodach wskutek przestępczego działania obojga oskarżonych, a zwłaszcza o ewentualnym dotychczasowym ich pokryciu przez oskarżonych bądź ubezpieczyciela, albowiem szkoda musi istnieć w chwili orzekania – musi wcześniej zaistnieć, ale również utrzymywać się. Jednocześnie nie można było się zgodzić ze stanowiskiem obrońcy, według którego obowiązek naprawienia szkody winien być uwarunkowany tylko i wyłącznie od zażądania tego przez pokrzywdzonych. W niniejszym postępowaniu, każdy z przypisanych oskarżonym czynów doprowadził do powstania szkód na mieniu pokrzywdzonych, dostatecznie stwierdzonych i zasadnie określonych co do ich wysokości na wcześniejszym etapie postępowania, co również podległo każdorazowo ocenie dokonanej przez Sąd, przy czym pamiętać należy, że Sąd jest legitymowany do orzeczenia obowiązku naprawienia szkody z urzędu, nawet w sytuacji gdy żadna ze stron takiego wniosku nie złożyła. Fakt

powstania szkód nie był dotychczas kwestionowany, jak również sposób ustalenia ich wysokości, toteż zostały wskazane w pierwszoinstancyjnym wyroku bezspornie i w tym zakresie nie zaistniała konieczność przeprowadzenia zmian. Jak wynika z informacji uzyskanych w toku postępowania odwoławczego, część szkód została już pokryta przez oskarżonych bądź ubezpieczyciela. Mianowicie, zgodnie z okazanym dowodem wpłaty podczas rozprawy apelacyjnej w dniu 20 grudnia 2023 r., oskarżeni wpłacili kwotę 400 zł A. B., co wyrównało wyrządzoną mu szkodę w całości i warunkowało uwzględnienie takiego stanu rzeczy w wyroku Sądu Odwoławczego, poprzez wyeliminowanie orzeczonego obowiązku naprawienia szkody wobec niego. W tym miejscu wskazać należy, że wartość szkody, którą podał pokrzywdzony w oświadczeniu (k. 1368) nie zasługiwała na uwzględnienie, nie została należycie uzasadniona. Następnie, z uwagi na uzyskanie od (...) S.A. informacji o wypłacie odszkodowania w wysokości 450 zł R. P. (k. 1399), obowiązek naprawienia szkody ustalonej na kwotę 1730 zł należało pomniejszyć o wartość odszkodowania, do kwoty 1280 zł. M. S. (2), u którego poniesioną szkodę określono na 3400 zł, na rozprawie w dniu 30 stycznia 2024 r. poinformował o otrzymaniu 2000 zł z tytułu ubezpieczenia, co skutkowało pomniejszeniem obowiązku naprawienia szkody na jego rzecz do wartości 1400 zł. Ostatnia zmiana dotyczyła środka kompensacyjnego w odniesieniu do szkód na kwotę 2491,70 zł poniesionych przez E. S.. Wobec okazania na rozprawie przez obrońcę oskarżonej dowodu wpłaty

100 zł, dokonanej przez oskarżonych na rzecz E. S., obniżyć należało obowiązek naprawienia szkody do kwoty 2391,70 zł. W przypadku pozostałych pokrzywdzonych nie było konieczności dokonania żadnych zmian w wyroku, ponieważ szkody nie zostały wyrównane w jakimkolwiek zakresie.

Kończąc rozważania należało poruszyć kwestię zasądzonych od oskarżonego kosztów sądowych, albowiem obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok również w tej części, wnosząc jednocześnie o zwolnienie oskarżonego z tego obowiązku za obie instancje. W myśl art. 624 § 1 k.p.k. Sąd może zwolnić oskarżonego lub oskarżyciela posiłkowego w całości lub w części od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, jeżeli istnieją podstawy do uznania, że uiszczenie ich byłoby dla nich zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów, jak również wtedy, gdy przemawiają za tym względy słuszności. Zwrócić uwagę trzeba, iż zwolnienie od zapłaty kosztów sądowych jest fakultatywne i jego zasadność podlega swobodnej ocenie dokonywanej przez orzekający sąd, przy czym sąd jest zobligowany do podania przesłanek jedynie wówczas, gdy dochodzi do przekonania, iż zwolnienie od kosztów jest uzasadnione konkretnymi realiami danej sprawy. Z uwagi na sytuację rodzinną oskarżonego, ciążący na nim obowiązek alimentacyjny, jedynie dorywczy charakter pracy, rodzaj i wymiar orzeczonej kary, Sąd Okręgowy dostrzegł zasadność zwolnienia oskarżonego (jak również współoskarżonej) od ponoszenia kosztów sądowych za II instancję określając tym samym, że

wydatki tego postępowania ponosi Skarb Państwa.	
Wniosek	
Wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz wymierzenie środka kompensacyjnego w wysokości odpowiadającej wartości szkody poniesionej przez pokrzywdzonych, o ile żądają jej naprawienia.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Wobec częściowej zasadności zarzutów w zakresie dotyczącym zasądzonego środka kompensacyjnego, wniosek apelacyjny zasługiwał na uwzględnienie jedynie w ograniczonej części, co szczegółowo zostało rozważone powyżej.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	-----
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	

1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 04 kwietnia 2023 r. w sprawie II K 327/20 w zaskarżonej części, za wyjątkiem rozstrzygnięcia wskazanego w rubryce 5.2.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Wskazano w rubryce 3.1. Jednocześnie Sąd Okręgowy nie dopatrzyl się uchybień podlegających rozpatrzeniu z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Wyrok Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 04 kwietnia 2023 r. w sprawie II K 327/20 w zakresie wyeliminowania z pkt. II obowiązku naprawienia szkody na rzecz A. B. oraz obniżenia obowiązku naprawienia szkody: - na rzecz R. P. do kwoty 1280 (jeden tysiąc dwieście osiemdziesiąt) złotych, - na rzecz M. S. (2) do kwoty 1400 (jeden tysiąc czterysta) złotych, - na rzecz E. S. do kwoty (...),70 (dwa tysiące trzysta dziewięćdziesiąt jeden 70/100) złotych.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Wskazano w rubryce 3.1., gdzie rozważono zarzuty obrońcy M. T..	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia	

1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylecia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylecia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylecia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	

-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III.	Zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. A. P. w Ł. 1653,12 złotych (w tym 309,12 złotych podatku VAT) za obronę z urzędu oskarżonego M. T. w postępowaniu odwoławczym, zgodnie z załączonym spisem kosztów.
IV.	Z uwagi na zaistnienie przesłanek wskazanych w treści art. 624 § 1 k.p.k., zwolniono oskarżonych M. T. i M. S. (1) od kosztów sądowych za II instancję określając, że wydatki tego postępowania ponosi Skarb Państwa.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca M. T. – adw. A. P.	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 04 kwietnia 2023 r. w sprawie II K 327/20 w części rozstrzygnięcia o wymiarze kary i środka kompensacyjnego oraz w części dot. rozstrzygnięcia o kosztach procesu.	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych		

	przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana